

+
M
PAX

9 december 2024
Onbevleete Ontvangen
Lk. 1,26-38

Veelgeliefden,

we vieren vandaag de Onbevleete Ontvangen, dat Maria zonder erfsmet in de schoot van haar moeder Anna ontvangen is. In de lezingen worden Eva en Maria tegenover elkaar geplaatst. Waar Eva, samen met Adam, niet gehoorzaamd heeft aan God, spreekt Maria, door een speciale genade van de tweede Adam haar: *zie de dienstmaagd des Heren*. Waar Eva zelf heeft willen grijpen naar de kennis van goed en kwaad, heeft Maria haar fiat uitgesproken: *mij geschiede*. Waar Eva zelf de weg naar het geluk heeft willen bepalen, spreekt Maria de woorden: *naar uw Woord*.

In het *fiat mihi* ligt de hele spiritualiteit van Maria opgesloten. Toen Eva aan God zei: “het is de slang” blokkeerde ze de weg terug naar God. Ze wijst haar verantwoordelijkheid voor haar eigen foute daden af en daarin ligt haar zondigheid. Zo toont Eva ons wat de zonde is, terwijl Maria ons de weg van de heiligheid toont.

Wat we de erfzonde zijn gaan noemen, is een neiging tot het kwaad en de zwakheid waar wij aan bloot zijn gesteld. En Eva heeft dit aan het menselijke geslacht overgeleverd. Toen God dit alles wilde herstellen, moest Hij beginnen met een schone lei. Hij heeft Maria behoed voor deze erfzonde zodat ze *vol van genade* was en is, om volledig te kunnen beantwoorden aan het plan dat God voor de mensheid had weggelegd. Maria was *uitverkoren vóór de grondlegging der wereld om heilig en vlekkeloos te zijn*. (eerste lezing: Ef. 1,4)

Zo houden Eva en Maria ons een spiegel voor. Eva is degene die grijpt en we zien haar beeld overal om ons heen en in ons zelf. Het is de houding van zelf grijpen in plaats van uit Gods hand ontvangen. En we grijpen naar bijna alles, vooral naar wat we niet kunnen en mogen grijpen: het leven, de liefde, de gezondheid, het geluk, de macht, succes enz. In plaats van ons leven te ontvangen, elke dag weer opnieuw uit Gods hand, geven wij er de voorkeur aan om te grijpen door de omgeving naar onze hand te zetten, onze eigen plannen na te streven.

Maria daarentegen leert ons om aan dit dodelijk gif dat Eva van de slang heeft overgenomen, te ontkomen door twee deugden die in onze tijd niet erg populair zijn: de gehoorzaamheid en de nederigheid. Zij is de dienstmaagd die laat geschieden en zo toelaat wat God bewerkt. Zij legt haar toekomst in Gods hand waardoor deze naar haar toekomt en ze ontvangt wat haar toekomt. Niet zij bepaalt en bewerkt, maar God werkt in haar. Het is niet toevallig dat sint Benedictus in zijn Regel zo'n grote nadruk legt op de gehoorzaamheid en de nederigheid. Zijn trappen van

nederigheid zijn gehoorzaamheid en zijn gehoorzaamheid vloeit voort uit nederigheid. Heeft de Heer zelf ons niet gezegd: *Leert van Mij: Ik ben zachtmoedig en nederig van hart.* (Mt. 11,29)

Als monnik zijn wij speciaal geroepen om niet onze eigen weg te gaan, om onze eigen plannen en inzichten los te laten, om God te vinden in wat aan ons geschiedt. Het is een monastieke overtuiging dat God vooral tot ons spreekt in de situatie, in wat naar ons toekomt, wat aan ons gevraagd wordt eerder dan wat wij zelf uitzoeken. We leggen de toekomst in Gods hand in plaats van zelf wel te bepalen wat goed voor ons is. Hij weet beter welke weg voor ons het beste is en als we onze eigen plannen en verwachtingen durven los te laten, dan kan God zijn gang gaan en komt er iets heel moois naar ons toe. Zo heeft Maria al haar eigen verwachtingen los gelaten. Zij heeft ervaren dat de toekomst altijd anders is dan wij denken. Zij is altijd beter dan wij denken, ja, beter dan wij kunnen bedenken.

We kunnen zeggen dat sint Benedictus ons in zijn Regel de weg van Maria voorhoudt, ook al noemt hij haar niet bij naam. Door zijn Regel te onderhouden kunnen wij na het Doopsel de gevolgen van de erfzonde te boven komen. En uiteindelijk zijn de woorden van Maria ook de samenvatting van het hele monastieke leven: *Zie de dienstmaagd de dienstknecht, des Heren. Mij geschiede naar uw Woord.*

Mogen ook wij zwanger zijn van de Heilige Geest zodat de maagd en moeder Maria ons begeleide op onze weg naar haar Zoon, tot lof en eer van de hemelse Vader.